

**A Kommunizmus Áldozatainak Emléknapja alkalmából kiírt pályázati felhívásra
A KOMMUNIZMUS ÁLDOZATAIRA EMLÉKEZÜNK PÁLYÁZAT**

Pályázó neve: Trizner Laura
Pályázó kora: 16 éves
Pályázó e-mail címe: triznerlola@index.hu
Pályázó iskolájának neve: Nyíregyházi Arany János Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium

Pályázat címe: **Túrni kell az esőt, hogy lásd a szivárványt**

Január közepe van. Szobám ablakán át figyelem a tájat. Hideg, fagyos az idő. Talán épp olyan, mint 1944 telén, amikor a magyar hatóságok közreműködésével, több százezer ártatlan nőt és férfit vittek Szovjetunióba kényszermunkára, ahonnan nagy részük soha nem tért vissza.

A vékonyka, 18 éves Anna is köztük volt...

Ő most a szomszédomban lakik és a napokban ünnepelte 89. születésnapját. Semmit nem változott, amióta ismerem. Épp oly kedvesen fogadott tegnap, amint bekopogtattam hozzá néhány szelet süteménnyel, mint tíz évvel ezelőtt, amikor a háza mellé költöztünk.

Örült nekem, lágyan megsimogatta vékony, kissé érdes kezével arcom, és betessékelte barátságos otthonába.

Kértem, meséljen arról, hogyan élte túl a kommunizmus borzalmait, hiszen én középiskolás fiatalembert el sem tudom képzelni, milyen érzés megaláztatva, rabságban élni.

A süteményre pillantva, sóhajtván csak ennyit mondott:

- Mit nem adtam volna egy falat édességért a nélkülözés idején!

Anna néni kényelmesen hátradőlt foteljében, cicáját ölébe vette, és hangosan emlékezett. Szavaival visszavitt az időben, egy ismeretlen világba csöppentem. Az ő szemével láttam a szenvedést, a fájdalmat, a kínt. Meséje életre kelt...

A községben 1944. december 26-án kedden kihirdették; csomagoljak három napi élelmet, ruhát, másnap mennem kell kukoricát törni a határba. Nem kérdeztem, miért pont én. Húgom 14 éves volt, szüleim betegesek.

Szerdán emberek gyülekeztek a főtéren, akiknek velem együtt mennie kellett. Ott búcsúztam el édesanyámtól. Megpuszítottam hidegtől kivörösödött arcát és csak annyit mondtam; nemsokára itthon leszek. Ha sejtettem volna, hogy nem három napra, hanem hat évre megyek... Ha tudtam volna, hogy anyukámat ekkor látom utoljára, mást is mondok neki... Amint távolodtam tőle a tömegben, hátrapillantottam, ő még mindig ott állt és engem követett könnyes tekintetével. Soha többé nem láttam anyát. Két év múlva halt meg. Azt mondták, a bánat vitte el.

Marhavagonokban utaztunk 40 napon át. Nem tudtuk, hová visznek minket. Nagy ritkán kaptunk koszos vödörben ételt és vizet. Többen megfagytak, vagy éhen haltak az út alatt. Aki szökni próbált és elkapták, azt orosz katonák elrettentésként elölték fejbe lötték.

Napokat rostokoltunk állomásokon, ekkor fegyveres őrök vigyáztak minket. Kiszáradva, tetvesen, lefogyva érkeztünk a munkatáborba; Kagyjevkába, ahol azonnal levágták a hajunkat, fertőtlenítettek és meztelenül betereltek egy férfiakkal közös fürdőbe. Nagyon szégyelltem magam...

A barakkokban poloskáktól hemzsegő emeletes ágyakon aludtunk.

Pár hónap elteltével már mindegy volt, férfi, vagy nő mosdik -e mellettem. Örültem, ha a reggeltől-estig tartó robotolás után lemoshatom a csipésektől szenvedő, fáradt, piszkos testem.

Amikor az idő engedte, szabad ég alatt pihentem. Éjjelente a csillagokat nézve álmodoztam.

Elképzeltem, hogy szép ruhában vagyok, finomakat eszem, táncolok, zenét hallgatok.

Aztán másnap jött a kegyetlen valóság.

A férfiak nehezebben bírták az éhséget, mint a nők. Nekik túl kevés volt a napi egy tál kukoricadara, vagy a káposztalevélből készült leves és az egy szelet szikkadt, fekete kenyér, melyet ugyanazon a kocsi platón hoztak, ahová a halottakat is fektették.

Igyekeztem alkalmazkodni a környezethez; minden ehetőt megettem, egy falatot sem hagytam a patkányoknak, melyek a barakkokban szaladgáltak éjjelente.

Negyedik éve voltam a lágerben, mikor kezdtem feladni. Irigyeltem az elhunytakat, hogy ők már nem szenvednek többé. Leveleket írtam, amiket otthon sosem kaptak meg.

Egy napon új rabok érkeztek. Feltűnt nekem egy magas, húszas éveinek elején járó fiatalember.

Bár csupán egy koszos, szakadt ruhás, vézna lány voltam, talán nagy kék szememmel tűnhettem ki a többiek közül. Ő is észrevett engem. Istvánnak hívták, legjobb barátok lettünk.

Esténként sokat beszélgettünk. Mielőtt tovább vitték őt egy másik táborba bányászként dolgozni, fából, kettő pici madárkát faragott. Egyiket nekem adta, melynek párja nála maradt.

Nehéz volt a búcsú. Nem tudtam, hogy láthatom -e őt még valaha.

Nemsokára hírt hoztak; egy közeli kőbányában robbanás történt. Imádkoztam, s reméltem, ő nem volt épp akkor ott... Egyedül a remény tartott életben.

A hatodik fogságban töltött év egy reggelén orosz tisztek 15 nevet olvastak fel. Köztük volt az enyém is. Azt mondták, hamarosan hazamehetünk. Csak akkor hittem el, amikor katonák kikísértek a vasútállomásra és azt mondták, senkinek nem beszélhetünk arról, ami itt történt, különben visszakerülünk ide.

Zsebemben kis madárkámat szorongatva értem haza 24 évesen. Ekkor szembesültem azzal, hogy Magyarországon családok ezrei váltak a kommunizmus áldozataivá, az emberek félelemben élnek, éheznek. Tőlem a fiatal éveim vették el, másoknak az életét.

1952 tavaszán egy napsütéses vasárnap templomba készülődtem. Szép, fehér ruhát vettem fel, kifésültem hosszú, barna hajam. Nyitott ablakomon keresztül áradt be a virágok illata. Egy kis madarat láttam pillanatra a szobámba repülni, majd amilyen gyorsan betévedt, oly hamar távozott.

Pár perc múlva kopogtattak, apám nyitott ajtót. Ismerős, érdes, simogató férfihangot hallottam. Földbe gyökerezett a lábam. István volt az, ő jött be a szobámba...

A szemembe nézett, átölelt és azt mondta: - Megtaláltalak végre.

Többé nem váltunk el egymástól. Összeházasodtunk és 50 évig volt mellettem jóban, rosszban. Túléltek a kommunizmus szörnyűségeit, mely után egy boldog élet következett.

A történet végén Anna néni előredőlt és megfogta a kezem. Beletette tenyerembe a fa madarakat.
- Neked adom, vigyázz rájuk! – mondta.

Szobámban állva, könnybe lábadt szemmel nézem a fából készült szerelmes madarakat.
Fülemben csengnek Anna néni szavai:

- **Sose felejtsd el, túrni kell az esőt, hogy lásd a szivárványt, csodák vesznek körül minden pillanatban, csak észre kell vened őket, még a legnehezebb időben is.**